

ԱՋԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

— Մելգոն խան ընտրուած է նախագահ պարսկական Պաշտօնարանի: Զեքմ ուրախակցութիւններ՝ մեծանուն ազգասէրին:

— Հայ թերթիքու մուտքն ի Պարսկաստան՝ արգիւնէալ էր. «Շանթ» անուամբ Հայագրի մը, դիմելով սատարգամին, յաշողած է այդ օրէնքը վերցնել: — Երկու ամիս առաջ՝ տէրութեան պաշտօնաւորները կրակի կու տային ամէն հայ թերթ, որ ազատական գոյն ունէր:

— Գաղղիական L'Aurore օրաթերթը (թիւ 3256, տպւո. 18) իր առաջին յօդուածը կը նուիրէ Զօպանեանի «Les Trouvères arméniens» զբոքին. «L'Arménie et ses poètes» վերնագրի տակ կը փառաբանէ ոգեւորութեամբ հայկական միտքն և սիրտը. «Այս բանաստեղծներուն գեղարուեստը, կ'ըսէ Paul Chio, պարզ է, միամիտ, զարմանալի կերպով՝ մաքուր: Խոր է անոնց մէջ՝ բնութեան և գեղեցկութեան զգացումը», և այլն:

— Բատուայի Համալսարանի Ուսուցչապետ Պ. Էմիլիօ Թէզա, անգամ նաեւ Հայկական Զեմարանի, ի Ս. Ղազար գալով բանաստեղծութիւն մ'ըրտ: Լեւոն Զ.ի վրայ խօսող Ժամանակագրութեան մը և սպանիերէն գրուած երկու դիւանական նամակներու մասին՝ Հայոց համար բողոքովին նոր և անծանօթ: Նոյն գիտնականը, որ քաջ բանաստեղծ մ'է միանգամայն, ընթերցունքն ըրաւ իտալերէն լեզուով, Գրիգոր Աղթոյ մարցոյ «Այգի»ի վրայ գրած քերթուածին. ազատ Թարգմանութիւն մը, նոր ներշնչումով ոգեւորուած, և իտալական երաժշտութեամբ՝ հմայիչ: Պիտի տպուին ի Բազմալիպի:

— Ի Պօլիք, Պ. Պարգիս Գոյումեան սուկիի նոր կշիռք մը հնարած է:

— Սոյո կաթողիկոսական ստացուածքները ի վտանգի են. անոնց իր մասը՝ Մկրտիչ կաթողիկոսի անուանը վրայ արձանագրեալ ըլլալով՝ վերջնոյ ազգականները դատ բացած են անոնց տիրանալու համար՝ և 500 սուկի արդէն ձեռք բերած:

— Նշանաւոր ազգայիններէն վախճանած են Պետրոս Էփէնտի Ա. Ազարեան, Նշան Էփէնտի Ա. Բիւրիւն, կայսերական երկրորդ Թարգման, պետական մեծ գործիչ, և հանրածանօթ Նիքիւման խան, երբեմն դեսպան Պարսից՝ ի Վիեննա:

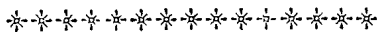
— Տփղիսցի Բովհաննէս Մալաքեան 100,000 բուրլի կտակեր է կրթական նպատակաւ. իր մահէն յետոյ պիտի գործադրուի կտակը:

— Նոր Զուլայի մէջ հանդիսարան կառուուած է Պ. Թադէոս Տէր Բովհաննէսեանցի 25,000 ֆրանքով կառուցած մատենադարանի նաւակառօքը:

— Մերգա Մարտիրոս խան Դաւիթեան 80,000 բուրլի կտակած է Թեհրանի մէջ կառուցուելիք հայ եկեղեցոյ մը համար:

— Աբրահամ Էփ. Բարթող 20) սուկի յղած է Էմիլիանի Նպաստից յանձնաժողովին:

— Ազգային մը, բաց ի ամսական կանոնաւոր նուէրներէ, 40,000 դահեկանի գումար մը նուիրած է Գահիրէի բարեգործական ընկերութեան:

GÉNÉRAL FULC

ԻՆՏՊՈԼԻՍ ՊԵՏԻ Է ԹԱՐԳՄԱՆԵՆ

Պօլսական թերթերէն ոմանք՝ զբաղած են «Ժէզուիթներու» ժողովը նկարագրելու. անոնց «Զօրավար»ը միտած ըլլալով՝ նոր «Զօրավար» ի ընտրութեան հարկին մէջ կը գտնուին:

Ընթերցողը կը կարծէ ի սկզբան որ «Զօրավար» բառը դրուած է հոս՝ իրրեւ չարամիտ զուարճանութիւն, իրրեւ ծաղրանկար, ուր ներկայացուած ըլլան «Ժէզուիթ»ները՝ տէգեքով զինուած, ռազմական հրահանգներու, և խրոխտ շարժումներու մէջ:

Ո՛չ. Պօլսոյ թերթերը չեն զուարճարաններ, օտարազգիներու նկատմամբ: Լեզուի սխալ մը, պարզապէս: Գաղղիերէնի մէջ, ինչպէս գիտէք, Abbé Général Կ'ըսուի Ընդհանրական Աբբային, երբեմն՝ համառօտաւ le Général. Ընդհանրական բառը՝ Զօրավար կարծուած է. մնացեալը կը հետեւի ինքնիրեն: Այսչափս՝ ի գիտութիւն գայթակղեալներուն: Ուրիշ առթիւ, անշուշտ, Զօրավարը կը դառնայ իր Աբբայու թեան:

Դիտողութիւն մը այս բառին նկատմամբ եւս: Աբբայ Կ'ըսուի գաղղիերէնի մէջ ամէն քահանայի, մինչդեռ հայերէնի մէջ միայն վանականներու, կամ գեղծամար, վանականի: Տըլաքիի գործը այնքան զնահատելի է՝ արդեօք որ հայ թերթերը, այդ առթիւ, զինքը նոր պատուոյ և աստիճանի կը բարձրացնեն:

Բայց այս պարագային ալ, եթէ ոչ լեզուի, իրաւագիտութեան դէմ մեղանշած կ'ըլլան հայ օրագրապետները: